

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI CZELUŚCIN w Gminie Czarniejewo

na okres
listopad 2024 r. - listopad 2029 r.

Dokument sporządzony przez przedstawicieli
Grupy Odnowy Wsi:

Estera Mocna
Mateusz Nowacki
Lucyna Skrzypek
Artur Zieliński
Agnieszka Groblewska

z udziałem moderatorów:

Ewa Jankowiak
Mirostawa Woźniak
Listopad 2024 rok

*Nim zagłębisz się w lekturę
Dokumentu oto tego
Tych słów kilka wyjaśnienia
Jak powstawał i dla czego.*

*Jest to owoc ciężkiej pracy
Wyciskającej siódme poty,
Bo mieszkańcy onych wiosek
Chętni byli do roboty.*

*Na warsztatach w listopadzie
Pracowali bez wytchnienia,
Bowiem mają aspirację
Wioski swojej ulepszenia.*

*Ta strategia to zaledwie
Jeden krok do tego celu.
Wszyscy mamy tu świadomość,
Że tych kroków trzeba wielu.*

*Na początek przedstawimy
Tej strategii zapis treści.
Czyli to, z czego się składa
I co w niej się mieści.*

*Przed szkoleniem
odbyło się spotkanie,
taka wizja lokalna-
tak na rozruszanie.*

*A jeszcze przed wizją
Zadanie domowe:
Analiza zasobów-
Czas pomęczyć głowę.*

*Dokument obszerny,
Pojemność niemała,
Więc koordynatora
Pomoc się przydała.*

*Dzień pierwszy-dwie analizy:
SWOT i potencjału.
Przemiał wsi zasobów
Dogłębnie ... pomału...*

*Na koniec dnia pierwszego
Nasza wizja wsi:
Czyli jaką by być miała,
Jaką nam się śni.*

*Ostro już zmęczeni-
Było trochę tego,
Skończyliśmy, by wrócić
Dnia już następnego.*

*A cóż to nam przyniósł
Kolejny dzień nowy?
Tego dnia dwa plany:
długo i krótkoterminowy.*

*To chyba by było na tyle
Co do zawartości.
Jeszcze tylko załączniki,
Te dopełnią całości.*

*Wśród nich Grupy Odnowy
Tak jakby ocena...
Kogoś z zewnątrz,
więc dająca świeżego spojrzenia*

*Cóż niejeden mógłby spytać:
Po co nam strategia owa?
Mamy gminną, mamy POM-y
Czy potrzebna jeszcze nowa?
TAK! Gdyż ta będzie wyjątkowa!*

*Cóż w tej więc wyjątkowego?
Czym ta będzie się różniła?
Tę właśnie w 100%
Grupa Odnowy Wsi stworzyła.*

*Ta z oddolnych inicjatyw.
Ludzi, co tu zamieszkują.
Odzwierciedla ich pragnienia,
Co by chcieli i co czują.*

*Dodatkowym zaś czynnikiem,
Który skłonił do pisania
Był sam Urząd Marszałkowski,
Pomógł on w podjęciu zdania.*

*Urząd kusi gminy
moderatorami.
Za ich udział dodatkowo
obdarza punktami.*

SPIS TREŚCI:

	STRONA
1. WPROWADZENIE	6
2. KARTA DIAGNOZY	7
3. ANALIZA ZASOBÓW	12
4. ANALIZA SWOT	21
5. ANALIZA POTENCJAŁU	24
6. WIZJA WSI/MIEJSCOWOŚCI	28
7. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY	29
8. PROGRAM DŁUGOTERMINOWY	30

Tablica informacyjna sołectwa

1. WPROWADZENIE

Niniejszy dokument powstał w wyniku prac zespołu osób członków Grupy Odnowy Wsi - **sołectwa Czeluścin**, biorących udział w warsztatach w świetlicy wiejskiej w Kosowie w ramach programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego - „Wielkopolska Odnova Wsi 2020+”. Strategia określa drogę do wyznaczonego celu, jakim jest poprawa warunków życia w sołectwie. Służy jego rozwojowi poprzez uporządkowanie działań podejmowanych przez różne grupy społeczności lokalnej. Ma **charakter integracyjny** w stosunku do mieszkańców, organizacji pozarządowych oraz urzędu gminy.

W toku prac nad strategią rozwoju wsi zrealizowano następujące zadania:

- Przeprowadzono analizę zasobów, które uświadomiły grupie, co ma jej wieś, czym dysponuje i jakie znaczenie mają te dobra dla dalszego rozwoju społeczności.
- Przeprowadzono analizę SWOT dla wsi, która określa jej **mocne i słabe** strony, występujące **szanse i zagrożenia** dla jej rozwoju.
- Sformułowano **wizję** hasłową i opisową - opis stanu miejscowości i jej społeczności lokalnej, jaki chcemy osiągnąć.
- Zaproponowano listę kluczowych zadań do realizacji w horyzoncie: krótkoterminowym oraz długoterminowym. Oba plany prowadzą do urzeczywistnienia zawartej w strategii wizji, wskazują w jaki sposób i jakimi środkami będziemy starali się ją osiągnąć.

*Grupa Odnowy Wsi w czasie warsztatów opracowania Sołeckiej Strategii Rozwoju
Świetlica wiejska w Kosowie w dniach 29-30.XI.2024 r.*

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU – wsi **CZELUŚCIN** wypracowana przez GOW
na warsztatach w ramach programu UMWW - „Wielkopolska Odnova Wsi 2020+”

2. KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI

wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie

Gmina: Czarniejewo

Sołectwo: Czeluścin

Liczba mieszkańców: 113 osób

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
	brak działań		istnieje tylko rada sołecka/brak organizacji, brak wyodrębnionych jednostek samorządu pomocniczego w mieście		brak planowania działań w wymiarze całej wsi/miejscowości	
	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy		rozproszone działanie organizacji			
A Inicjalna	działania spontaniczne		zawiązana grupa odnowy wsi/miejscowości	X	opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi/miejscowości	X
	porządkowanie wsi/miejscowości					
	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)		podejmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi/miejscowości		planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	
	przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi/miejscowości i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć	x				

B Początkowa	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb		liczna grupa odnowy wsi/miejscowości (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)		systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	
			zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi/miejscowości		wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	X
	pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji		skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi/ w miejscowości		proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	X
C Zaawansowana	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi/miejscowości		„koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi/ miejscowości		projektowanie działań (projekty)	
					pozyskiwanie środków zewnętrznych	X
	projekty wyróżniające wieś/miejscowość, kształtuje się centrum wiejskie/miejscowości		liczne stowarzyszenie odnowy wsi/ miejscowości		systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu odnowy wsi/miejscowości)	
	powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne		animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców		rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
	powszechna odnowa prywatnych posesji				promocja wsi/ miejscowości	

D Całościowa	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		Stowarzyszenie odnowy wsi/miejscowości instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej), rozwój wsi/miejscowości oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń		kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
	uksztaltowane „centrum wiejskie”/centrum miejscowości				powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)				rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem	
	projekty kreujące „wieś/miejscowość tematyczną”				instrumenty wsparcia działań prywatnych	
	dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi/miejscowości					

Wstaw X gdy spełnia warunek

Sprawozdanie z wizji w terenie

Wizję lokalną przeprowadzono w sołectwie Czełuscin dnia 28.11.2024 r.

Uczestnicy: Sołtys i Lider GOW - Estera Mocna, Przewodnicząca KGW – Lucyna Skrzypek, Gminny Koordynator Programu – Żaneta Modrzejewska.

Czełuscin - niewielkie sołectwo położone w województwie wielkopolskim, w powiecie gnieźnieńskim, w gminie Czarniejewo, liczące 113 mieszkańców. Główny szlak komunikacyjny to droga powiatowa, utwardzona bitumicznie, z częściową infrastrukturą okołodrogową (niepełne oświetlenie i ciąg pieszy). Od głównej arterii odchodzą trzy drogi gminne (jedna utwardzona kamieniem polnym, dwie gruntowe). Przez miejscowość przebiega także droga krajowa nr 15. Czełuscin to wieś popegeerowska z typową dla tego typu miejscowości zwartą zabudową wielorodzinną, usytuowaną w formie tzw. ulicówki. Domy jednorodzinne stanowią bardzo niewielki odsetek. Jedynym miejscem integracji społecznej w Czełuscinie jest mały budynek kontenerowy, który pełni rolę świetlicy wiejskiej. Obok znajduje się plac zabaw. Na uwagę zasługuje funkcjonująca w miejscowości stadnina koni i dwór z końca XIX wieku - własność prywatna. We wsi brakuje sklepu spożywczego. Funkcjonuje jedynie handel obwoźny wybranych artykułów (rzeźnik i w sezonie owoce). Czełuscin jest w 100% zwodociągowany, jednak nieskanalizowany. W sołectwie działają: niesformalizowana Grupa Odnowy Wsi oraz sformalizowane Koło Gospodyń Wiejskich. Miejscowość korzysta w funduszu sołeckiego i wsparcia gminy. Poprzez stowarzyszenie oraz jednostkę samorządu terytorialnego pozyskuje środki zewnętrzne.

Z przeprowadzonej wizji w terenie sporządzono dokumentację fotograficzną (plyta CD).

Data: 28.11.2024 r.

Sporządziły: Ewa Jankowiak, Mirosława Woźniak

Architektura sołectwa

Dostępna infrastruktura

Dwór eklektyczny z k. XIX w.

Kontenerowa sala wiejska

Plac zabaw

3. ANALIZA ZASOBÓW

Analiza zasobów służy uświadomieniu sobie, co mamy i określeniu, jakie znaczenie mają te dobra dla dalszego rozwoju wsi/miejscowości. Wynikiem analizy zasobów jest spis dóbr materialnych i niematerialnych będących w posiadaniu społeczności lokalnej, które mogą być wykorzystane obecnie, bądź w przyszłości w realizacji przedsięwzięć odnowy wsi. Analiza zasobów przeprowadzona jest według ujednoliconego schematu. Znaczenie każdego z zasobów podlega ocenie, która wykorzystywana jest w dalszych analizach.

ANALIZA ZASOBÓW – CZĘŚĆ I				
RODZAJ ZASOBU *	Opis <i>(nazwanie)</i> zasobu jakim wieś/miejscowość dysponuje	Znaczenie zasobu <i>(odpowiednio wstaw X)</i>		
		Małe	Duże	Wyróżniające
PRZYRODNICZY				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Położenie na terenie nizinnym, przewaga pól i łąk.		x	
stan środowiska	Umiarkowanie czyste.		x	
walory klimatu	Umiarkowany, z częstymi anomaliami, silne podmuchy wiatru.		x	
walory szaty roślinnej	Występują głównie pola i łąki z przewagą drzew liściastych oraz staw.		x	
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Starodrzew w parku.		x	
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Stajnia konna Czełuscin, hodowla trzody chlewnej.		x	
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Prywatny staw nieopodal parku.		x	
wody podziemne				
gleby	Klasa gleb IV.		x	
kopaliny				

walory geotechniczne				
KULTUROWY				
walory architektury	Typ zabudowy - zwarta przy drodze powiatowej. Przez wieś przebiega droga krajowa nr 15.		x	
walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Salka wiejska, niewielki plac zabaw.		x	
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Stajnia konna, dwór z końca XIX w., chlewnia, park z podwórzem gospodarczym.		x	
zabytki i pamiątki historyczne	Dwór z końca XIX w., nr rej.2163/a.			x
osobliwości kulturowe	Grób masowy pod krzyżem.			x
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Krzyż przy DK15 (nabożeństwa majowe).			x
święta, odpusty, pielgrzymki				
tradycje, obrzędy, gwara	Święcenie potraw, dożynkowe ubieranie wsi (zagroda dożynkowa), festyny charytatywne, opłatek wiejski.			x
legends, podania i fakty historyczne	Pierwszą wzmiankę o wsi znajdujemy w 1424 r., gdy dziedziczką jej części była niejaka Tomka, żona Wita z Powidza. Mniej więcej w II poł. XV w. właściciele wsi przyjęli nazwisko Czełuścińskich. Wtedy też jej dziedzicem był Wojciech Czełuściński zwany „Borzantha”. Przydomek po przodku odziedziczył także Marcin Cz. „Borzantha”, wzmiankowany w 1531 r., ożeniony z Dorotą Dąmbrowską. W 1560 r. sprzedali oni wieś Janowi Mierzewskiemu h. Pawęza, którego syn Bartłomiej w 1612 r. sprzedał swe części dziedziczne Adamowi Kotarbińskiemu. W zapiskach równoległe przewijają się wzmianki o Mrowińskich, którzy żyli tu do			x

	ok. 1670 r., następnie ich części dziedziczne przeszły w ręce Świerczyńskich. Od 1685 r. do k. XVII w. dziedzicem był Maciej Świerczyński, ożeniony z Petronelą Żukowską. W ich rękach znajdował się także pobliski majątek Gulczewo. Jako dziedzic w 1719 r. wymieniony został także ksiądz Maciej Świerczyński, zapewne syn Macieja i Petroneli. Wspomniani wcześniej Mierzewscy zamieszkiwali na części wsi zwanej „Rusczynowczyna”. W 1722 r. część tę otrzymał w cesji Jakub Rokossowski h. Glaubicz, syn Macieja. Tym sposobem w 1728 r. dziedzicami ex-equo byli synowie Marcina Mierzewskiego: Jakub, Józef i Łukasz oraz wspomniany Rokossowski. Ten miał syna Antoniego, ożenionego z Katarzyną Wyssogota-Zakrzewską h. Wyskota. Po śmierci męża Katarzyna wyszła za Józefa Grzywińskiego, a w 1769 r. urodziły im się bliźniaki: Teodor Antoni i Szymon Michał. Grzywiński był już oficjalnym posesorem, gdy toczyły się sprawy sądowe pomiędzy Zofią Rokossowską zamężną Karsznicką, a Tomaszem R., wojskim gnieźnieńskim, o spadek po Mariannie R. Dziedzicem w tym czasie był Łukasz, syn Antoniego Rokossowskiego ze wspomnianej Katarzyny. W 1786 r. scedował on swe części dziedziczne na brata Piotra. Na pocz. XIX w. właścicielem Czeluścina został Dominik Przanowski, ożeniony z Józefą Trąpczyńską. Zmarł on w 1806 r., zaś dziedzicem został ich syn Jerzy Józef Michał, który zaślubił Franciszkę Józefę ze Szczanieckich Brzozowską. Zapewne siostrą Jerzego była 20-letnia Emilia Przanowska, która w 1823 r. wyszła za Józefa Biedermana.			
--	--	--	--	--

	Po Przanowskich wieś na krótko znalazła się w rękach Bielefelda, a następnie Cypriana Koszutkiego h. Leszczyc, ożenionego z Brzeżańską. O kolejnych właścicielach - Albrechtach, dowiadujemy się dopiero pod k. XIX w., gdy wzniesiony tu został obecny dwór. W 1885 r. na Czeluścin składała się wieś i dominium o pow. 925 mórg. We wsi znajdowało się 7 domów z 98 mieszkańcami, w tym 9 ewangelików i 89 katolików; 30 analfabetów. W 1926 r. majątek należał do Karola (Karla) Albrechta i liczył 246 ha, na co składało się 236 ha ziem uprawnych, 6 ha łąk i pastwisk oraz 4 ha nieużytków. Jako podstawę do naliczenia podatku podawano 954 talary czystego dochodu gruntowego. W 1930 r. wieś znalazła się w pow. wrzesińskim. Liczyła 159 mieszkańców, zaś właścicielką majątku była Maria Albrecht. W okresie II wojnie światowej wieś nosiła nazwę Albrechtshagen. Po wojnie dobra zabral i rozparcelował Skarb Państwa Polskiego. Na bazie pozostałości majątku utworzono Państwowe Gospodarstwo Rolne, zlikwidowane ustawowo na pocz. lat 90. XX w.			
przekazy literackie				
ważne postacie i przekazy historyczne	Ród Czeluścińskich, od którego wzięła się nazwa miejscowości. W początkach XIX w. właścicielem Czeluścina był Dominik Przanowski herbu Nowina, żonaty z Józefą z Trąpczyńskich. W połowie stulecia Czeluścin należał do Cypriana Koszutkiego herbu Leszczyc. Kolejnym znanym właścicielem była niemiecka rodzina Albrechtów,			x

	z inicjatywy której powstał stojący we wsi dwór. W latach dwudziestych XX w. właścicielem był Karl Albrecht.			
specyficzne nazwy	W czasie okupacji miejscowość nosiła nazwę „Albrechtshagen”.			x
specyficzne potrawy	Pyra z gzikiem, jagnięcina tutejszego KGW.			x
dawne zawody				
zespoły artystyczne, twórcy				
ANALIZA ZASOBÓW – CZĘŚĆ II				
RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś/miejscowość dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
OBIEKTY I TERENY				
działki pod zabudowę mieszkaniową				
działki pod domy letniskowe				
działki pod zakłady usługowe i przemysł	Po dawnym sklepie.		x	
pustostany mieszkaniowe	4 prywatne i 2 gminne.		x	
pustostany poprzemysłowe				
tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	Pomieszczenia gospodarcze, dawne chlewiki.	x		

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
place publicznych spotkań, festynów	Teren przy salce wiejskiej, teren prywatny przy dworze.		x	
sale spotkań, świetlice, kluby	Salka wiejska.		x	
miejsca uprawiania sportu	Stajnia - jazda konna.		x	
miejsca rekreacji	Park przy dworze, plac zabaw i teren zielony przy salce wiejskiej.		x	
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne				
szkoły	Szkoła Podstawowa Jarząbkowo, dowóz gminny (Gmina Niechanowo).		x	
przedszkola	Przy SP Jarząbkowo-gminne (Gmina Niechanowo).		x	
biblioteki	Biblioteka publiczna w Żydowie lub Niechanowie.		x	
placówki opieki społecznej	OPS Czerniejewo.		x	
placówki służby zdrowia	Nowmed Czerniejewo. Szpital Gniezno lub Września.		x	
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA				
wodociąg, kanalizacja	Wodociąg w całym sołectwie. Kanalizacji brak - mieszkańcy posiadają bezodpływowe zbiorniki (szamba).	x		
drogi (nawierzchnia, oznakowanie, oświetlenie)	DK nr 15, utwardzona droga powiatowa, 3 drogi gminne. Uliczne lampy ledowe, ograniczenie prędkości, próg zwalniający, teren		x	

	zabudowany, tablica informująca o dofinansowaniu drogi ze środków UE.			
chodniki, parkingi	Chodnik wewnątrz wsi.		x	
sieć telefoniczna i dostępność Internetu	Światłowód 100%, wieża telekomunikacyjna PLAY.		x	
telefon komórkowa	Wieża telekomunikacyjna PLAY na prywatnej posesji.		x	
Internet szerokopasmowy	Światłowód, internet LTE.		x	
transport publiczny: a) kolej (przystanki) b) autobus (przystanki)	b) 3 przystanki PKS, w tym 1 przystanek szkolny wewnątrz wsi.		x	
inne				
ANALIZA ZASOBÓW – CZĘŚĆ III				
RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś/miejscowość dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
GOSPODARKA, ROLNICTWO				
miejsca pracy (gdzie, ile?)	Chlewnia, Stajnia-Czeluścin		x	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty				
gastronomia				
miejsca noclegowe				
gospodarstwa rolne	Ekoferma.		x	
uprawy hodowle	Hodowla koni i trzody chlewnej.		x	
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Obornik-nawożenie pól.		x	

zasoby odnawialnych energii	Kilka paneli solarnych na prywatnych posesjach.		x	
ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY				
środki udostępniane przez gminę i/lub powiat	Fundusz sołecki. Stowarzyszenie KGW uczestniczy w konkursach gminnych, oraz w konkursach kulinarnych (gminne, powiatowe).		x	
środki wypracowywane	Przez KGW - udział w konkursach kulinarnych.	x		
MIESZKAŃCY (KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI)				
autorytety i znane postacie we wsi/miejscowości	Lider grupy (sołtys), pedagog, fryzjer, barber, tatuażysta, instruktor jazdy konnej.			x
krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	Członkowie KGW Czeluścin.		x	
przedsiębiorcy, sponsorzy	Ekoferma. Stajnia Czeluścin		x	
osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościami informatycznymi	Większość mieszkańców posiada dostęp do internetu oraz ma w tym zakresie umiejętności.		x	
pracownicy nauki				
związki i stowarzyszenia	KGW - sformalizowana. GOW - niesformalizowana.			x
kontakty zewnętrzne (np. z mediami)				

współpraca zagraniczna i krajowa	Z Gminą Czerniejewo, z Gminą Niechanowo, Parafią Jarząbkowo.		x	
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI				
publikatory, lokalna prasa	Monitor Czerniejewski.		x	
książki, przewodniki				
strony www	Strona Gminy Czerniejewo, strona Facebook: sołectwa Czeluścin, KGW Czeluścin oraz Gminy Czerniejewo.		x	

ZASOBY – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecne badź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). *Opracowanie: Ryszard Wilczyński*

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (SWOT – skrót od angielskich słów odpowiadającym silnym i słabym stronom, szansom i zagrożeniom) służy przeanalizowaniu sytuacji obecnej, a także najbliższej przewidywalnej przyszłości pod kątem tego, czym dysponujemy, czego nam brakuje, co nam może pomóc, a czego powinniśmy starać się uniknąć, – aby nam nie szkodziło. Wynikiem analizy jest zestawienie atutów (mocne strony), braków (słabe strony), szans i zagrożeń. Pomaga to planować działania, zaspokajać potrzeby, wypełniać braki w sposób realny, w oparciu o zasoby, wykorzystując szanse i wkalkulowując ryzyko zagrożeń lub eliminując je.

SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)	SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)
1. Czyste środowisko, bez zanieczyszczeń przemysłowych. J 2. Pola uprawne z żyzną glebą sprzyjające uprawom. B 3. Stajnia konna przyciągająca miłośników jazdy konno w każdym wieku. J 4. Cicha i spokojna miejscowość. J 5. Bardzo dobry dostęp telekomunikacyjny - światłowód, wieża PLAY. S 6. Miejsca kultu religijnego. T 7. Kultywowanie obrzędów świeckich i religijnych przez mieszkańców. T 8. Miejscowość wywodząca się z rodu Czełuścińskich. T 9. Kultywowanie tradycyjnej kuchni wielkopolskiej. T	1. Utrudniony dostęp mieszkańców do salki znajdującej się po drugiej stronie ruchliwej drogi krajowej nr 15. J 2. Utrudniony dostęp dzieci na plac zabaw z uwagi na usytuowanie miejsca rekreacji po drugiej stronie drogi krajowej. J 3. Brak punktu usługowego z niezbędnymi artykułami spożywczymi - najbliższy sklep w odległości 3km od wsi. J 4. Brak kanalizacji w sołectwie. S 5. Sołectwo przedzielone drogą krajową. J 6. Eklektyczny dwór z końca XIX w. wymagający modernizacji. T 7. Kilka pustostanów psujących estetykę miejscowości. S 8. Niedoinwestowany teren przy salce wiejskiej. S

10. Duża, dobrze prosperująca, wykorzystująca OZE firma Ekoferma (hodowla trzody chlewnej). B 11. Uchwalony zebraniem wiejskim fundusz sołecki. B 12. Mieszkańcy o zdolnościach manualnych i kulinarnych. J 13. Prężnie działające Stowarzyszenie KGW. T 14. Powołana Grupa Odnowy Wsi. T 15. Autorytety funkcjonujące w sołectwie. T 16. Sołectwo oraz KGW na portalu społecznościowym. B	9. Niewielki kontener pełniący funkcję salki wiejskiej. S 10. Teren w centrum wsi należący do KOWR - długotrwała procedura formalno-prawna związana z pozyskaniem terenu na cele społeczne. S 11. Sołectwo funkcjonujące na pograniczu dwóch gmin i dwóch powiatów. J 12. Drogi gminne bez poboczy wymagające doświetlenia i utwardzenia. S 13. Niewystarczająca ilość miejsc pracy na terenie sołectwa. B 14. Niewystarczająca oferta kulturalno-rekreacyjna skierowana do mieszkańców. J 15. Niewystarczające zaangażowanie mieszkańców. J 16. Brak miejsc noclegowych i gastronomii na terenie wsi. J 17. Brak boiska sportowego i wiaty. S 18. Brak ogólnodostępnego parkingu. S
SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)	ZAGROŻENIA (zagrożenie płynące z otoczenia)
1. Dobra współpraca z Gminą Niechanowo – dzieci uczęszczające do SP w Jarząbkowie (dowóz Gminy Niechanowo). J	1. Utrudniony dostęp komunikacyjny związany z położeniem sołectwa na pograniczu powiatów. J 2. Duży ruch komunikacyjny na DK15. J

2. Lokalna prasa szansą nagłośnienia oddolnych inicjatyw. B 3. Zewnętrzne publikacje promujące gminę i okoliczne sołectwa. B 4. Członkostwo Gminy Czarniejewo w LGD Trakt Piastów - możliwość pozyskania środków zewnętrznych. B 5. Samorząd gminny wspierający osoby starsze - powołanie Centrum Wsparcia Seniorów. J 6. Moda na zdrowy i ekologiczny styl życia. J 7. Bliska lokalizacja miejscowości: Września, Gniezno – możliwość rozwoju zawodowego. B	3. Inflacja – pogorszenie warunków bytowych. B 4. Duża biurokracja i konkurencja przy ubieganiu się o środki zewnętrzne. B 5. Niski przyrost naturalny. J 6. Zatracanie się wiejskiego charakteru polskiej wsi. T 7. Szkodliwe korzystanie ze środków masowego przekazu (Internet) – zaburzenia w relacjach społecznych młodego pokolenia. J 8. Wojna w Ukrainie - obniżenie poczucia bezpieczeństwa. J 9. Droga krajowa wymagająca modernizacji w tym utworzenia ścieżki pieszo-rowerowej. S 10. Bliska lokalizacja lotniska wojskowego w Powidzu - uciążliwość hałasu. J 11. Stacja PKP oddalona o 3 km. J
--	---

5. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO

Analiza potencjału rozwojowego ma na celu gruntowne przemyślenia nad charakterem i związkami przyczynowo - skutkowymi elementów wcześniej przeprowadzonych analiz. Ma ona pomóc znaleźć faktycznie najważniejsze cele ogólne, wspomagać równomierny, zrównoważony rozwój wsi/miejscowości, poprzez zastosowanie wszystkich sfer życia, które z nich były dotąd słabiej rozwijane, które wymagają szczególnej uwagi, na których można budować przyszłość wsi/miejscowości. Pomaga również doprecyzować sformułowania użyte we wcześniejszych analizach.

Kategorie analizy potencjału rozwojowego (4 sfery/aspekty życia):

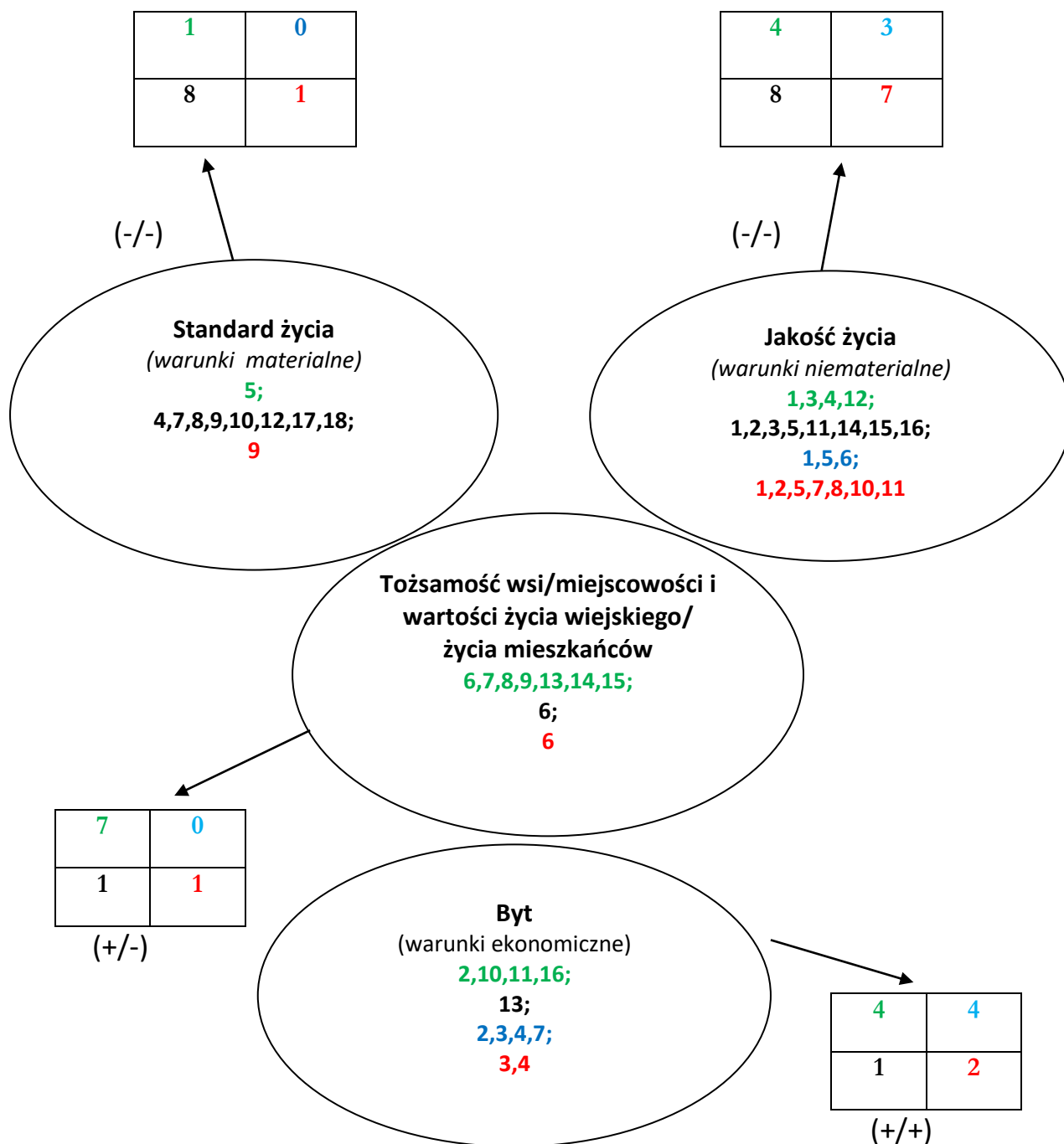
- **Standard życia:** stanowią czynniki materialne, infrastruktura techniczna i społeczna w przestrzeni publicznej (ilość, dostępność i stan), np.: drogi, chodniki, parkingi, oświetlenie uliczne, wodociąg, kanalizacja, sieć telefoniczna, dostęp do Internetu, świetlica, dom kultury, boisko, plac zabaw dla dzieci, przedszkole, szkoła, biblioteka, placówki usługowe, wyposażenie oraz stan posesji i budynków.
- **Jakość życia:** stanowią czynniki niematerialne – tworzą atmosferę między ludźmi np.: relacje sąsiedzkie, współpraca sąsiedzka, życzliwość, akceptacja postaw aktywnych, poczucie współuczestnictwa i współtworzenia, możliwość samorealizacji, oferta kulturalna, edukacyjna, wypoczynku i rekreacji oraz życia społecznego, poziom samoorganizacji społecznej, poczucie bezpieczeństwa, zagrożenia, dostępność komunikacyjna, zaopatrzenie w towary i usługi, stan środowiska, poziom wykształcenia mieszkańców.

- **Byt:** oznacza możliwości ekonomiczne mieszkańców, elementy wpływające na ich możliwości i źródła zarobkowania np.: rozstrzygnięcia planistyczne, wsparcie postaw przedsiębiorczych, zorganizowanie się przedsiębiorców i producentów rolnych, usługi i produkcja, produkty, możliwości pozyskiwania dochodu przez społeczność lokalną na cele publiczne, promocja.
- **Tożsamość wsi, wartości życia wiejskiego/życia mieszkańców:** to, jakość niemożliwa do uzyskania w dużym mieście, charakterystyczna dla małych społeczności tj.: kultura, tradycje, obyczaje, gwara, kultywowanie i rozwijanie poczucia wspólnoty, wzorce wychowawcze i więź międzypokoleniowa, uroczystości i rocznice, lokalny kult, pamięć o wybitnych mieszkańcach i wydarzeniach, lokalny, indywidualny styl osadnictwa i budownictwa, krajobraz kulturowy i przyrodniczy, charakterystyczne elementy architektury i urządzenia przestrzeni publicznej, lokalna kuchnia i potrawy.

Wynikiem analizy potencjału rozwojowego jest liczbowe określenie stosunku pozytywów (mocnych stron, zasobów i szans) do negatywów (słabych stron, braków, niedogodności i zagrożeń) w odniesieniu do każdego z czterech aspektów życia. Porównanie propozycji liczbowych ułatwia określenie, które ze sfer życia są świadomie rozwijane, a które traktowane „po macoszemu”, które sfery powinny ten rozwój wspierać.

Analiza potencjału rozwojowego wsi

silne strony	szanse
słabe strony	zagrożenia

Standard: Obszar całościowo na minusie. Silne strony wraz z szansami do słabych stron i zagrożeń w stosunku 1/9. Analizując płaszczyznę z podziałem na obszar wewnętrzny i zewnętrzny tendencja podobna. Stosunek silnych stron do słabych ujemny 1/8, stosunek szans do zagrożeń także na minusie 0/1. Największą bolączką mieszkańców sołectwa jest niewystarczająca infrastruktura społeczno-kulturalno-rekreacyjna, wymagająca uzupełnienia, doposażenia i modernizacji. Największym problemem w tym obszarze są niewystarczające fundusze, a szansą na jego rozwój środki zewnętrzne.

Jakość: Obszar całościowo na minusie. Stosunek silnych stron wraz z szansami do słabych stron i zagrożeń 7/15. Analizując płaszczyznę z podziałem na obszar wewnętrzny i zewnętrzny tendencja podobna. Wewnętrznie płaszczyzna ujemna, w stosunku silnych stron do słabych 4/8, zewnętrznie szanse do zagrożeń także na minusie, w stosunku 3/7. Zaleca się rozwój i zacieśnianie relacji sąsiedzkich, integrację oraz aktywizację mieszkańców. Pomocą w rozwijaniu tego obszaru mogłoby być również wzmocnienie płaszczyzny standardu, poprzez rozbudowę i doposażenie infrastruktury integrującej.

Byt: Obszar całościowo na plusie. Silne strony wraz z szansami do słabych stron i zagrożeń w stosunku 8/3. W rozbiciu na płaszczyznę wewnętrzną i zewnętrzną tendencja podobna. Wewnątrz obszar dodatni, silne strony do słabych w stosunku 4/1, zewnętrznie szanse do zagrożeń także na plusie, w stosunku 4/2. Mieszkańcy czują potrzebę poprawy warunków bytowych. Sołectwo ma taką szansę, upatruje jej głównie w środkach zewnętrznych oraz rozwoju przedsiębiorczości. Zaleca się przede wszystkim wsparcie przy pozyskiwaniu i rozliczaniu środków zewnętrznych oraz promocję walorów sołectwa.

Tożsamość: Obszar całościowo na plus. Silne strony wraz z szansami do słabych stron i zagrożeń w stosunku 7/2. W rozbiciu na płaszczyznę wewnętrzną i zewnętrzną ta pierwsza przedstawia się lepiej. Silne strony do słabych dodatnie w stosunku 7/1. Zewnętrznie obszar ujemny, szanse do zagrożeń w stosunku 0/1. Mieszkańcy mają silne poczucie przynależności i tożsamości, opartej głównie na szczególnym dziedzictwie historycznym miejscowości oraz kultywowaniu tradycji religijnych i świeckich. Zaleca się wspieranie owego poczucia przynależności do wspólnoty, a także edukację w tym zakresie, w szczególności młodego pokolenia.

6. **WIZJA WSI/MIEJSCOWOŚCI:** wyobrażenie stanu docelowego wsi/miejscowości, oddaje zbiorowe marzenia i oczekiwania, co do przyszłości, jest realna, bazuje na atutach, nie abstrahuje od barier, wzmacnia czynnik wyróżniający, zawiera dźwignię rozwojową.

Czeluścin to cicha, spokojna i urokliwa wieś, położona blisko dwóch miast (Września, Gniezno), która szczyci się nowoczesną infrastrukturą. U nas można skorzystać z szerokiej oferty stajni konnej, w otoczeniu sielskiego klimatu. Prężnie działające stowarzyszenie KGW zrzesza w swoich szeregach osoby życzliwe, kreatywne, angażujące się w oddolne inicjatywy. Dzięki swojemu zaangażowaniu i pasji do gotowania panie rozsławiają sołectwo, uczestnicząc w zewnętrznych konkursach kulinarnych. Czeluścin to mała wieś z duszą, z XIX wiecznym dworkiem, gdzie mieszkańcy kultywują lokalne tradycje oraz obrzędy świeckie i religijne. Spokojną przystań i chwilę oddechu znajdziesz na skwerze z rozwiniętą infrastrukturą społeczno-rekreacyjną. U nas aktywnie spędzisz czas, jeżdżąc konno i obcując z przyrodą.

„Czeluścin – zapraszamy do wiejskiego skwerku i rekreacji w siodle”

7. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI CZELUŚCIN NA OKRES 24 miesięcy

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycje projektu	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Organizacja imprezy	Festyn rodzinny	tak	nie	3 x 5 os = 15	III
Na czym nam najbardziej zależy?	Uzyskanie praw do gruntu	Pozyskanie terenu pod infrastrukturę społeczno-rekreacyjną oraz przeniesienie salki wiejskiej	nie	nie	5 x 5 os = 25	I
Co nam najbardziej przeszkadza?	Niewystarczająco wyposażone miejsce rekreacji	Modernizacja placu zabaw i budowa siłowni zewnętrznej	tak	nie	4 x 5 os = 20	II
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Zwiększenie integracji	Pożegnanie lata -ognisko sołeckie	tak	tak	2 x 5 os = 10	IV
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Wspólna praca mieszkańców	Porządkowanie wsi	tak	tak	1 x 5 os = 5	V
Na realizację, jakiego projektu planujemy pozyskać środki zewnętrzne? Z jakich źródeł? <i>(Maksymalnie 3 propozycje uszeregowane według ważności)</i>		Pozyskanie terenu pod infrastrukturę społeczno-rekreacyjną oraz przeniesienie salki wiejskiej; Modernizacja placu zabaw i budowa siłowni zewnętrznej-planujemy pozyskać środki z programu Wielkopolska Odnova Wsi 2020+				

8. PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ODNOWY WSI - CZELUŚCIN

Wizja wsi/miejscowości (hasłowa): „**Czeluścin – zapraszamy do wiejskiego skwerku i rekreacji w siodle**”

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju
1. CELE	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty przedsięwzięcia jakie wykonamy
Co trzeba osiągnąć, aby urzeczywistnić wizję naszej wsi?/miejscowości?	ZASOBY których użyjemy ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY słabe strony, jakie wyeliminujemy, zagrożenia, jakich unikniemy	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI/MIEJSCOWOŚCI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO/MIESZKAŃCÓW			
1. Budowanie tożsamości, poczucia wspólnoty, kultywowanie tradycji	Aktywni mieszkańcy kultywujący obrzędy świeckie i religijne, GOW, Stowarzyszenie KGW, współpraca z Parafią Jarząbkowo, mieszkańcy o zdolnościach kulinarnych	Niewystarczające środki finansowe, niewystarczający odzew na proponowaną ofertę, niesprzyjająca aura	1.1 Międzypokoleniowe warsztaty kulinarne 1.2 Wyplatanie palmy wielkanocnej 1.3 Świecenie potraw wielkanocnych 1.4 Szukanie jajeczek wielkanocnych na terenie rekreacyjnym 1.5 Nabożeństwa Majowe przy krzyżu

	i rękodzielniczych, przydrożne miejsca kultu religijnego, dostępny teren rekreacyjny, salka wiejska, fundusz sołecki		1.6 Bieżąca estetyka miejsc kultu religijnego 1.7 Dekoracje dożynkowe w sołectwie 1.8 Dożynki gminne 1.9 Święto pyry 1.10 Żywa pamięć historyczna w sołectwie - upamiętnienie ważnych wydarzeń historycznych 1.11 Dziecięce warsztaty tworzenia lampionów adwentowych 1.12 Mikołajki 1.13 Spotkanie opłatkowe i ozdabianie choinki 1.14 Uroczyste powitanie Nowego Roku
--	---	--	--

B. STANDARD ŻYCIA			
1. Poprawa infrastruktury technicznej oraz społeczno-rekreacyjnej	Współpraca z gminą, fundusz sołecki, aktywni mieszkańcy, Stowarzyszenie KGW, GOW, możliwość pozyskania środków zewnętrznych, dostępny teren i infrastruktura, możliwość pozyskania gruntu od KOWR na cele społeczne	Niewystarczające środki finansowe, duża konkurencja przy ubieganiu się o środki zewnętrzne, utrudniona procedura formalno-prawna z pozyskaniem gruntu, brak kanalizacji, niewystarczające oświetlenie, brak obiektu sportowego, niewystarczające zasoby lokalowo-rekreacyjne, niewystarczające zaangażowanie mieszkańców	1.1 Doposażenie placu zabaw 1.2 Uzyskanie gruntu od KOWR-u i przeniesienie salki wiejskiej na nową lokalizację 1.3 Doposażenie salki wiejskiej 1.4 Budowa parkingu przy salki wiejskiej 1.5 Budowa siłowni zewnętrznej 1.6 Rozbudowa salki wiejskiej wraz z podłączeniem mediów i oświetleniem terenu 1.7 Montaż oświetlenia na nowym terenie rekreacyjnym 1.8 Budowa boiska sportowego 1.9 Wykonanie ogrodzenia terenu rekreacyjnego

			1.10 Podłączenie sołectwa do sieci kanalizacyjnej 1.11 Utwardzenie dróg gminnych: 1.11.1 Działka nr 3 1.11.2 Działka nr 16 1.12 Montaż oświetlenia przy posesjach nr 4-6
C. JAKOŚĆ ŻYCIA			
1. Zwiększenie oferty kulturalno-rekreacyjnej skierowanej do mieszkańców i poprawa estetyki sołectwa	Współpraca z gminą, Stowarzyszenie KGW, GOW, aktywni mieszkańcy, dostępny teren rekreacyjny, fundusz sołecki, sala wiejska, sponsorzy, współpraca ze Stajnią Czeluścin	Niewystarczające środki finansowe, niewystarczająca oferta skierowana do mieszkańców, niewystarczający odzew na proponowaną ofertę, niewystarczająca estetyka miejsc ogólnodostępnych	1.1 Dzień Babci i Dziadka 1.2 Walentynki dla najmłodszych, wycinanie i ozdabianie serduszek 1.3 Dzień Kobiet/Mężczyzn 1.4 Dzień Dziecka 1.5 Powitanie/Pożegnanie lata 1.6 Festyn rodzinny 1.7 Rajd rowerowy

			1.8 Spływ kajakowy 1.9 Wyjazd na paintball/strzelnicę 1.10 Kulig rodzinny 1.11 Kino plenerowe oraz zakup sprzętu multimedialnego wraz z nagłośnieniem i leżakami 1.12 Zakup i wykonanie nasadzeń we wsi 1.13 Porządkowanie terenu wiejskiego
2. Podnoszenie kompetencji i zainteresowań mieszkańców	Aktywni mieszkańcy zainteresowani podnoszeniem kompetencji i zainteresowań, GOW, Stowarzyszenie KGW, fundusz sołecki, współpraca z gminą, salka wiejska, możliwość pozyskania środków zewnętrznych, sponsorzy,	Niewystarczający odzew na proponowaną ofertę, niewystarczające zasoby salki wiejskiej, duża konkurencja w pozyskaniu środków zewnętrznych	2.1 Warsztaty rękodzielnicze 2.2 Warsztaty kulinarne 2.3 Warsztaty budowania karmników i domków dla owadów 2.4 Spotkanie z makijażystką/wizażystką/fryzjerką 2.5 Warsztaty taneczne 2.6 Warsztaty zielarskie

	współpraca ze Stajnią Czeluścin, mieszkańcy o specyficznej wiedzy i umiejętnościach		2.7 Spotkanie z dietetykiem 2.8 Warsztaty sensoryczne dla dzieci i młodzieży 2.9 Warsztaty nt. Żyj zdrowo 2.10 Kurs pierwszej pomocy 2.11 Kurs samoobrony
D. BYT			
1. Promocja wsi oraz wsparcie osób potrzebujących	Internet, fundusz sołecki, współpraca z gminą, Stowarzyszenie KGW, GOW, empatyczne społeczeństwo	Niewystarczające środki finansowe, niewystarczająca promocja sołectwa, brak logo KGW i sołectwa, duża konkurencja przy ubieganiu się o środki zewnętrzne	1.1 Aktualizacja wiadomości na portalu społecznościowym 1.2 Zakup gadżetów promujących sołectwo, np. smycze, koszulki, breloki itp. 1.3 Konkurs na logo sołectwa i Stowarzyszenia KGW 1.4 Montaż witacza na wjeździe do sołectwa 1.5 Akcje charytatywne wspierające osoby potrzebujące

PLAN DŁUGOTERMINOWY zawiera opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 5 lat od dnia przyjęcia odnowy wsi/miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju wsi/miejscowości. Plan ten powinien obejmować i wykorzystywać atuty oraz zasoby wsi/miejscowości eliminując bariery zewnętrzne i wewnętrzne.

Analiza potencjału, analiza SWOT, wizja, plan długo- i krótkoterminowy (elementy strategii) należy sukcesywnie - w miarę potrzeb aktualizować, uzupełniać i rozszerzać. Wszelkie zmiany dokonywane w analizach skutkują automatycznie koniecznością wprowadzenia zmian w pozostałych elementach strategii.

*Plan ten jest ambitny,
Trudny, my to wiemy.
Lecz my też ambitni,
Więc... zrealizujemy.
Małymi kroczkami
Tip topem do celu,
Bo takim sposobem
Dochodziło wielu.
Mamy chęć, to podstawa.
Wiemy jak i co.
I jak w tej piosence:
„Bo jak nie my, to kto?”*

**Przedstawiciele Grupy Odnowy Wsi – Czeluścin
uczestniczący w przygotowaniu dokumentu:**

- 1. Estera Mocna**
- 2. Mateusz Nowacki**
- 3. Lucyna Skrzypek**
- 4. Artur Zieliński**
- 5. Agnieszka Groblewska**

Moderatorzy odnowy wsi:

- 1. Ewa Jankowiak**
- 2. Mirosława Woźniak**